

SZIGLIGETI

Szigliget
750 éve
királyi
vár

HARSONA

2012. Augusztus

Szigliget község Önkormányzatának ingyenes kiadványa

XI. évf. 8. szám

2012. Augusztus 20.



Fotó: Raposa Lajos

Ím eljött az áldott új nap
zengő üdvös ünnepe
szent királyunk Istvánunknak!
Míg tart e világ heve,
örvendjen, ki őáltala
lőn Urunk örököse
s érdeméből nyeri vale,
hogy a mennynek részese..."

(A tartárjárást követő időkben keletkezett,
latin nyelvű himnusz-krónikás ének.)

Községünkben a Szent István-napi ünnepi megemlékezés délelőtt a Római Katolikus Templomban a Szentmisével és az Új-kenyér megáldásával vette kezdetét. Este 8 órakor, a Básti Lajos Községi Ház udvarán a Tapolcai Musical Színpad „Szent István király” című műsora adott magas kulturális élményt. Végezetül a sportpályán a tűzijáték gyönyörködtetett bennünket.

Magyarország köztársasági elnöke Szigligeten.

Augusztus közepén a Hegymagason tartózkodó Áder János köztársasági elnök úr, a helyi teniszezők nem kis meglepetésére és örömére, több alkalommal is pályára lépett a 20 esztendeje Szigligeten működő 4 salakos pályák egyikén.

Mérgőzött Vizi E. Szilveszterrel a Magyar Tudományos Akadémia korábbi elnökével és a Szigliget Open 2 évvel ezelőtti férfi egyéni győztesével Vizi Attilával is. Majd a találkozók után készségesen fogadta a közös fényképezésre történő felkérést a helyi klubtagoktól és a tenisziskola gyermekei részéről.

Uhri Zsolt klubtulajdonos, teniszoktató: - Mérheterlen nagy megtiszteltetés a két évtizedes egyesületünk számára, hogy hazánk közigazgatási méltóságának nyújthattunk kikapcsolódást, sportolási lehetőséget. Évek óta rengeteget teszünk azért, hogy a pályáink kifogástalan állapotba legyenek és minél többen játszanak itt a fiatalok közül és ismerkedjenek a játék alapjaival. Szakemberként elmondhatom, hogy Áder János

elnök úr játéka számomra, technikailag nagyon képzettnek tűnt és tulajdonos társainkkal együtt reméljük, hogy jó benyomásokat szerzett és visszatér hozzánk!

Iglódi Endre





KÖZLEMÉNY

Magyarországon 2012 őszén a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) és az Európai Unió Statisztikai Hivatala (EUROSTAT) együttműködési megállapodásának megfelelően kerül sor az **Európai egészség és társadalmi részvétel (TÁRS-) felmérésre**. Az adatgyűjtést a KSH végzi, az Eurostat előírásai alapján. **A felmérés elsősorban az európai uniós adatigényeket és a közösségi szociálpolitikai döntések megalapozását szolgálja, ezért az országok nagy többségében azonos időpontban, egységes előírások szerint hajtják végre.**

Az adatfelvétel az emberek többsége számára bármikor elérhető társadalmi részvételi lehetőségeket, tevékenységeket vizsgálja. A TÁRS-felmérés elsősorban az egészségi problémákkal és sérüléssel, fogyatékossgal élők társadalmi akadályozottságát kutatja, összehasonlítva egészséges társaik lehetőségeivel.

Magyarországon a TÁRS-felmérés 530 településen, a 15 éves és idősebb, magánháztartásokban élő lakosság körében, 10 893 fő megkérdezésével zajlik

2012. szeptember 15. és október 31. között.

A sorszámozott igazolvánnyal rendelkező kérdezőbiztosok a fenti időszakban keresik fel a véletlen mintavétellel kiválasztott személyeket, és kérdőívet töltenek ki az egészségi állapotukról, a társadalmi részvételi lehetőségeikről, a munkavállalásról, tanulásról, közlekedésről, szórakozásról, társas kapcsolatokról és életkörülményeikről. A kérdőív vizsgálja azokat az akadályokat, amelyekkel az emberek a társadalmilag szokásos tevékenységeik során szembesülhetnek. A válaszadók többségét hordozható számítógép (laptop) segítségével kérdezik ki, mások hagyományos, papír kérdőíven válaszolhatnak. A válaszadás önkéntes.

A felmérés során gyűjtött adatokat a KSH az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) és a statisztikáról szóló 1993. XLVI. törvény (Stt.) előírásainak szigorú betartásával kezeli, csak statisztikai célra használja fel, név és cím nélkül, az egyéni azonosítást kizáró módon. A felmérés megkezdése előtt a mintába bekerült személyeknek tájékoztató levelet küldünk.

Budapest, 2012. augusztus 21.

Központi Statisztikai Hivatal – e-mail: tars@ksh.hu

AZ UTOLSÓ BÁRÓNŐ

*100 évvel a Puteániak távozása után
Szigligetre látogatott egy családtag*

Július 11.-én Szigligetre látogatott báró Puteáni Mária, a szigligeti kastélyt építő Puteáni család utolsó sarja, aki Németországban él. A látogatást Töreky András nemesvitai helytörténet kutató és Takács József szervezték. A bárónő most is fiatalos, maga vezette gépkocsijával érkezett Magyarországra.

Az Esterházyak nevét viselő kastélyt 1830-ban Puteáni József kezdte építeni. 1835-ben, Zarka Paulinával kötött házasságakor valószínűleg a park felé néző, középső részen volt az esküvői ünnepség. Ebből a házasságból négy gyermek született: Róza 1836-1919; Ödön 1840-?; Vilma 1850-?; Géza 1847-1920. Ödön háromszor is házasodott. Chernel Ilonával kötött házasságából 1873. január 28.-án született Szigligeten a bárónő apja, István.

Mária születésekor (1935) Budapesten élt Puteáni István és családja. Az apa a Nikotex dohányipari cég egyik vezetője volt. Töreky Margittal kötött első házasságában nem volt gyermekáldás, második feleségétől, Becze Annától viszont két lánya született: Éva az idősebb, Mária a fiatalabb. 1944-ben Puteáni István meghalt, így lányának csak gyermekkori élményei vannak róla, de apja hiányától sokáig szenvedett.



Fotó: Póka I.

Egy ideig adminisztratív munkakörben dolgozott, majd – Marton Éva felfedezettjeként – ő is operaénekes lett. 1971-ben operaénekesként Németországban kapott szerződést, ahonnan nem tért vissza. Ott ment férjhez, azóta is ott él, a szigligeti Puteániak utolsó képviselőjeként. Bár van egy fia, ő viszont már nem viszi tovább a nevet.

Folytatás a következő oldalon...



Szigligetet sohasem feledte el, mindig fájó szívvel gondol ősei kastélyára. A családi sírhelyet is rendbe szedte, majd a Budapesten eltemetett családtagjai hamvait hazahozta és itt a temetőben helyezte el egy márványtábla alatt. Az a szándéka, hogy ha az Úr magához szólítja, Szigligeten temessék el szerettei mellé.

A látogatás alkalmával bejárta az ősök kastélyát is, ahol az emlékek hatására több alkalommal elérzékenyült,...

Beszélgésünk során furcsa párhuzamot véltünk felfedezni a szigligeti Puteáni család megalapítójának, Vencelnek a felesége, tóti Lengyel Krisztina és közte. Lengyel Krisztina a majd háromszáz évig Szigligeten meghatározó földbirtokos család utolsó női tagja volt, így vele kihalt a tóti Lengyel család. Ez a vonal anyai ágon még a Puteániakon keresztül száz évig tartott, ami most báró Puteáni Máriánál szintén megszakad. Két nagycsalád, és két a rangjához méltó, csodálatos hölgy.

A hálás utókor csak az Esterházyak nevét őrizte meg, akik csupán 35 évig voltak Szigligeten, de talán ezzel a találkozóval valamit enyhítettünk a múlt hiányosságain.

Takács József

Magyarországról Kazahsztánba – Béres Sándor néprajzkutató úti beszámolója

2012. augusztus 18-án a hagyományőrző napok keretében Béres Sándor néprajzkutató tartott úti beszámolót Szigligeten a Básti Lajos Községi Házban. Mint a márciustól júliusig tartó lovas út egyik résztvevője, az előadó először bemutatta a tervezett útvonalat, majd pedig indokolva a változtatásokat, a valóban megtett utat. Az útvonal végig az ókori és középkori lovas népek területein haladt át, és történelmi lovas öltözetekben utaztak a résztvevők. Az előadás alatt az úton készült fényképekből folyamatos diavetítés folyt. A késői kezdés ellenére -20.30-ból tíz fő érdeklődő hallgatta az előadást. Az út a Pest megyei Bagról indult, és Kazahsztán fővárosába, Asztanába vezetett. Itt tartották ugyanis július 7-én a főváros fennállásának évfordulóját, ami egybeesik Nurszultan Nazarbajev köztársasági elnök születésnapjával. A mintegy 2 és fél óras előadásból megtudtuk, hogy milyen nehézségekbe ütköztek a lovasok, hogyan kellett egyik napon több mint 100 kilométert gyalogolniuk, hogyan ment tönkre végleg a

kísérő autó, ami többek közt a felszereléseket szállította, és hogy egy hosszú szakaszon nem lovagoltak, mivel nem tudtak lovat szerezni. Az út célja az volt, hogy a testvérnépeket közelebb hozzák egymáshoz, és felhívják a figyelmet a kazah-magyar rokonságra, illetve kutassák azt. Kazahsztánban például van egy Madjar (ejtsd: magyar) nevű törzs, de találkoztak a Béres törzs néhány tagjával is, akik megőrültek Sándornak. Azt hitték ugyanis róla, hogy külföldre származott „Béres”, és éppen hazatért.



Béres Sándor

Dr. Bencze István

Érdekesség még, hogy Sándor az út költségeire a pénzt nem tudta volna összeszedni, ha a barátai és ismerősei nem segítenek. 2000 Forintonként adták össze a pénzt az útra. Az összegyűlt összeg így sem lett volna elég, ezért útközben majdnem visszafordult, mire másnap meglepődve olvasta egy ismerőse levelét, amiben megírta, hogy egy nagyobb összeget utalt át számára. Így folytatni tudta útját. A kérdésre, hogy milyen újra itthon, azt válaszolta, hogy nagyon jó, és sosem látott ilyen gyönyörű országot, mint Magyarország. Az utat az Eurázsiai Összefogásért Alapítvány szervezte, amelynek vezetője Dr. Bencze István, aki maga is lóháton vett részt az úton.

Szép Máté



Dűlőnevek Szigligeten

Az ember a körülötte található személyeknek, tárgyakkal, helyeknek nevet ad. Amit nem tudunk megnevezni, az nem része az életünknek. A földrajzi helyeknek, dűlőknek ugyanúgy nevet adunk, mint embertársainak.

Mint a magyar nyelvben számtalanszor láthatjuk, a megnevezés többet jelent egy egyszerű névadásnál. A névben benne szerepel a dűlőnév története, a táj jellemzői, de néha még az ott élt és élő személyek is visszaköszönnek. Kevesen tudjuk már, milyen gazdag és érdekes dűlőnévgyűjteménye van Szigligetnek. Ezek a dűlőnevek is hozzátartoznak a település örökségéhez, amelyről nem szabad megfeledkeznünk. Néhányat csokorba gyűjtve ismerkedjünk meg ezeknek a helyeknek a történetével. A felkeresésükre a térkép adhat segítséget.

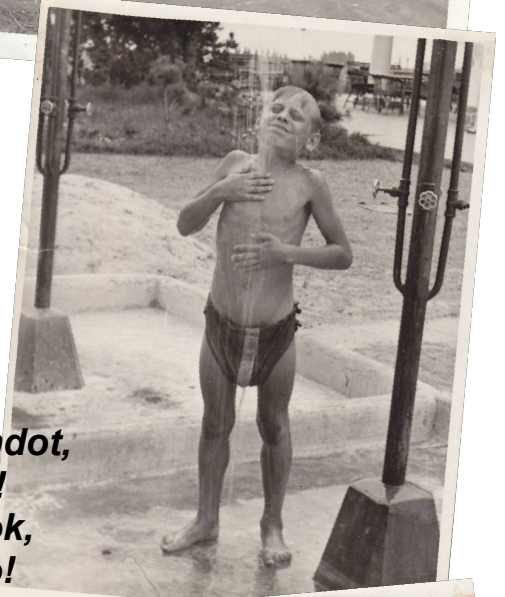
(lásd: 5. old.)

- Ágyúházas: Ide állították fel a vihart elűző ágyukat.
- Akasztó-domb: A várurak pallosjogával állhat kapcsolatban a terület elnevezése. Valószínűleg ide állíthatták fel a bitófát.
- Ánglus-kert: A Kastély parkja. Több különleges, és európai viszonylatban is egyedülálló fafajtaival találkozhatunk itt.
- Angyalföld: Itt laktak a bérből élő munkások. A mai Szabadság utca.
- Ávorsa: Ezen a részen varsákkal fogták a halat.
- Botos-domb: Kevésbé ismert neve a Hálaisten dombja. Olyan meredek a domb, hogy csak bottal lehet rá felkapaszkodni, és aki felért a tetejére, azt mondja: „Hálaisten!”
- Bűrű: A malomtól nem messze található vízduzzasztó híd.
- Cifra-major: A major többféle színű volt. Kevésbé ismert másik neve a Bivalakó, mert a grófság idejében bivalyokat tartottak itt. A közelben található a Bikarét is.
- Csapás: Ezen az úton terelték az állatokat a legelőre.
- Csikólegelő: A csikókat legeltették ezen a részen.
- Csordás-domb: Itt volt a pásztor háza.
- Csök: Az orvvadászok egykori búvóhelye
- Fakavölgy: „Fakad a völgy” – Dombok között húzódó völgy.
- Fehér-oldal, Vörös dombok: A dűlők a jellegzetes színükről kapták a nevüket.
- Hálás-tető: Innen nem hajtották haza az állatokat, hanem éjszaka itt „háltak”.
- Hosszúrendek: A strand fölött található – régebben hosszú rendekben álló – szántóföldek.
- Irtás: Az erdőnek ezen részét 1928-ban irtották ki.
- Kamonkő: Neve valószínűleg a Keménykőre vezethető vissza.
- Keresztek: A vallásos földművesek a termőföldek végén keresztet állítottak. A Baric-kereszt a családról kapta az elnevezését. A Fehér, és Fekete-kereszt az emlékmű anyagának színére utal. A Pléhkrisztus a faluközpontban felállított keresztet jelentette, amelyen a korpuszt pléhből készítették el.
- Királyné szoknyája: A domboldalt régebben szőlővel ültették be. A szőlősorok úgy helyezkedtek el a dombon, mint a királyné szoknyáján a fodrok. A nevet Fehrentheil mérnök adta a dombnak.
- Kódis-gödör: Itt pihentek meg a faluba érkező szegények.
- Ludtilos: Az a legelő rész, ahová a ludak már nem mehettek. Négy táblára osztották fel, ezeket a falu irányából számozták.
- Mélút (Kossuth utca egy szakasza), Szűk utca (Rákóczi utca), Zsákutca (Dózsa utca): Az utca elhelyezkedésére, alakjára utalnak az elnevezések.
- Nádverő: A nádazómesterek a téli időszakban ezen a területrészen aratták a nádat.
- Papföldek: A község papja használta ezeket a földeket.
- Pusztatorony: Régi templomrom. Nevezik Csonka-toronynak, vagy Avasi romnak is. Mindegyik elnevezés arra utal, hogy az épület falai leomlottak, romosak.
- Rédei-apadás: Rédei báró földje volt, a víz apadása után kaszálni lehetett itt.
- Réhely: A szó a rév-helyre visszavezethető. Mivel a vízpart közel található, valószínűleg sajka-, és csónakkikötő lehetett.
- Rókarántó: A sok rókalyukról kapta a nevét.
- Rózsa-hegy, illetve Vilma-hegy: Puteáni báró két lányáról nevezték el a község két legszebb dombját.
- Szedres út: Badacsonytördemic felé vezető út, ami szederfákkal volt határolva.
- Talabér-kert: A grófi kertészt Talabérnek hívták. Ezen a területen volt az ő kertje.
- Táncos: A vár alatt húzódó földút. Az uraságok ezen az úton jöttek mulatni.

SzigligetArchív

Ha végre itt a nyár, és meleg az idő...

<http://www.youtube.com/watch?v=bapNnxzukoE>



*Íj-jaj, úgy élvezem én a strandot,
Ottan annyira szép és jó!
Annyi vicceset látok, hallok,
És még bambi is kapható!
La-la-la-la, la-la-la-la
La-la-la-la, la-la-la*



Káli József – mentős
Czibor Margit (Kiss Sándorné)
Takács Istvánné (Káli Mária)

....
....

Tóth Gyula bácsi
- mentős



Póka Ibolya
Takács József

A hatvanas évek: „Ó a régi, ó a Balaton, régi nyarakon

<http://www.youtube.com/watch?v=Y2swdoFlfhY>

Sport

2012. XXX. Nyári Olimpiai Játékok – London

Várakozáson felül szerepelt a 156 fős magyar küldöttség Londonban az olimpián augusztusban, ahol az éremtáblázaton 9. Helyen végzett 8 arany 4 ezüst és 5 bronzéremmel. Utoljára 20 évvel korábban, Barcelonában volt ilyen eredményes a magyar válogatott. Akadtak, akik Szigligetről indultak és oda is érkeztek a játékok után.

Szívós Márton, a háromgenerációs vízilabda-család legfiatalabbja első ízben vett részt a játékokon – nagyapja és édesapja olimpiai bajnokok – és 5. helyezést ért el csapatával.

Pulai Bence úszó, a 4x100 méteres magyar váltó tagjaként 5. helyezést ért el.

Turi György mesteredző. Tanítványa Cseh László, aki Gyurtával és Kozmával a vegyes váltónak is tagja volt, a 200 méteres vegyes úszásban szerzett bronzéremet.

Pulai Bence: - Nagy élményt adott a londoni szereplés és különösen, hogy a váltóval magyar csúcstól javítottunk és pontokat szereztünk. Augusztus 12-től pedig már Szigligeten pihenhetünk.”

Tenisz

20. alkalommal rendezték meg 4 pályán több, mint 100 nevezővel a Szigliget Opent. A négynapos verseny rangját növelte, hogy az ifjúságiak versenyét az egykori wimbledoni győztes Taróczy Balázs, míg a felnőttekét a sokszoros magyar bajnoknő - Szabó Éva is megtekintette. A győztesek:

Női egyes: Kovács Barbara (Szombathely)

Férfi egyes: Rapcsák Tamás (Budapest)

Férfi páros: Rapcsák Tamás – Kecskés András (Budapest)

Vegyes páros:

Kovács B. – Kovács M. (Szombathely)

Férfi 60+: Mészáros László (Keszthely)

Férfi 40-60: Alfred Kraus (Bécs)

A gyermekek egyik versenyét a szigligeti

JANI ANDRÁS nyerte. →

Gratulálunk!



Szöveg: Iglódi Endre

Az anyatejes táplálás fontossága

Augusztus első hete az anyatejes táplálás világhete, melyről 120 országban emlékeznek meg.

A SZOPTATÁSI VILÁGSZÖVETSÉG, az Egészségügyi Világszervezet (WHO) ajánlása valamint a Magyar Gyermekorvosok Társasága szerint a csecsemőket fél éves korukig elegendő csupán anyatejjel táplálni, folyadékigényüket is fedezve ezáltal.

Nagyon fontos lenne, hogy a születés után mellre kerüljenek a babák, amikor az előtej ún. colostrum termelődik, ami ugyan nem nagy mennyiségű, de a csecsemők „első védőoltásának” is neveznek. Ilyenkor ugyanis éberek a babák, ösztönösen kúszni kezdenek az anyamell felé. Ha születés után azonnal az anya hasára kerülnek az újszülöttek, megvalósul a bőrkontaktus közöttük, kisebb stresszt okozva ezáltal, könnyebben rendeződik a légzésük, keringésük. Az ekkor felszabaduló oxitocin nevű hormonnak méhösszehúzó hatása van, elősegíti az anyatej kiürülését, valamint nyugtat is.

A szoptatással kapcsolatban számos tévhit létezik. Ezek egyike a „vizes tej”. A szoptatás elején termelődő tej szomjoltó, valóban higabb, míg a később termelődő zsírosabb, laktatóbb, biztosítva a baba kalóriaigényét.

A másik gyakori tévhit, hogy nem termelődik elég tej a gyermek számára. A tejtermelés a baba igényét követve napszakonként is más, illetve a gyermek fejlődéséhez is igazodik az összetétele. A szoptatás „sikeressége” nem függ a mell méretétől sem. A női mell végső méretét a terhesség, szoptatás alatt éri el.

A szoptatás csökkenti a mell- illetve a petefészek daganat előfordulásának kockázatát.

Szilágyi Márta védőnő






STIHL Márkaszerviz

Garanciális és azon túli javítások!

Erdészeti és kerti gépek, kiegészítők, tartozékok,
Fűrészlánc élezés, készítés, Stihl motorolajak, Lánckendő
olajak, Damilok, Damilfejek, Fűrészláncok, Láncvezetők,
és motor alkatrészek, kaphatók.



Autóvillamosság

Önindító – Generátor szakműhely.

Javítás, felújítás, alkatrész értékesítés

**Szabó Ottó gépjármű-villamossági
műszerész mester.**

Szigliget, Dózsa u. 12.
Tel.: 06-30-9466-763
Nyitva: H-P: 9-17.-ig.



**LISZKAI
JÓZSEFNÉ
és
KOVÁCSNÉ
LISZKAI ESZTER
FÉRFI-NŐI
FODRÁSZATA**



*Értesítjük kedves vendégeinket,
hogy bejelentkezést is
elfogadunk,
melyet személyesen
vagy telefonon is megtehetnek.*

Telefon.: Nyitva tartás:
Eszter: 06-70/459-5077 H: szünnap, K-Cs: 9-17-ig
Rózsika: 06-87/461-220 P: 11-19-ig, Sz: 8-14-ig
V: Zárva

**Szeretettel várjuk régi és új vendégeinket!
Természetgyógyászati szaktanácsadás**



KERTÉSZ SZILVIA
Fodrászata

Alkalmi-, utcai-, és
divatfrizurák
hölgyeknek, uraknak
és gyermekeknek

Szigligeten, a Kossuth utca 73. szám alatt

Bejelentkezés:
a 06-87/461-086-os
telefonszámon
vagy személyesen

Nyitva tartás:
K-CS: 8-17 óráig
P: 11-19 óráig
Szo: 9-14 óráig
V-H: szünnap

Szeretettel várom Kedves Vendégeimet!





Kerékpárszerviz, üzlet és kölcsönző
Szigliget, Külsőhegyi u. 64.
(Szentesi üdülő mellett)

Telefon: 06 20 275 7554 www.brin-garazs.hu

Új és használt kerékpárok értékesítése
Használt kétkerekű beszámítása
új kerékpár vásárlása esetén.
Alkatrészek és kiegészítők árusítása
Használt kerékpárok szervizelése és felújítása
rövid határidővel, precíz munkavégzéssel
Kerékpárok egyedi, igény szerinti összeszerelése
Szaktanácsadás
Kerékpárkölcsönzés
Átvizsgált, használt kerékpárok 6000.- forinttól




SZIGLIGETI HARSONA

Felelős kiadó : Balassa Balázs polgármester
Felelős szerkesztő : Póka Ibolya
Nyomda alá rendezte : matr1ca
Kiadó : Szigliget Község Önkormányzata
Nyilvántartási szám : 2.2.4/1242/2002.
Megjelenik : Szigligeten havonta, 500 példányban

Szerkesztőség : Községi Könyvtár
Cím : 8264 Szigliget, Kossuth utca 23.
Tel. : 87/561-007, +36 70 371 5400
Fax. : 87/561-019
E-mail : szigligkonyvtar@freemail.hu
Lapzártá : minden hónap 20. napján